

Jos Dobbels

Met 13.000 kg melk realiseerden de melkkoeien van Jos Dobbels afgelopen jaar de hoogste melkgift bij de tien beste Vlaamse mpr-bedrijven.

Kortemark

Aantal koeien:	60
Aantal stuks jongvee:	60
Melkproductie:	13.196 4,04 3,41
Hoeveelheid land:	37 hectare
Neventak:	vleesvarkens, aardappelen

Jos Dobbels probeert het aantal melkkoeien af te stemmen op het beschikbare ruwvoer

Melkkansen maximaal benutten

Geen tierlantijntjes, maar wel een rechttoe rechtaan management en gebruikmaken van zo veel mogelijk eigengeteeld ruwvoer. Dat is de basis waarop de melkkoeien van Jos Dobbels uit Kortemark zo efficiënt mogelijk melk produceren.

tekst **Annelies Debergh**

‘Het was zo’n melkjaar waarbij alles op de juiste plek is gevallen.’ Met gemiddeld ruim 13.000 kg melk scoorden de 53 mpr-koeien van Jos Dobbels uit Kortemark in het afgelopen boekjaar met 2847 ejr het tweede hoogste economisch jaarresultaat in Vlaanderen. Volgens de West-Vlaamse melkveehouder zat het hem ook wel mee. ‘Mpr is uiteindelijk maar een momentopname.

Als die meting toevallig op een slecht tijdstip valt, dan kan dat al verschil uitmaken. Maar afgelopen jaar leek het allemaal goed te gaan: de kuilen waren goed en de mpr kwam altijd op het juiste moment.’

Gras naar kwaliteit ingedeeld

Hoge mpr-kengetallen zijn hoe dan ook geen streven van de melkveehouder. ‘Ik

streef er altijd naar om het goed te doen op mijn bedrijf’, zegt de 59-jarige Jos Dobbels. ‘Met deze producties vind ik het bijvoorbeeld belangrijk om erg stipt met een interval van twaalf uur te melken. Omschakelen naar zomer- of wintertijd doe ik in twee keer. Anders merk ik dat te veel in de productie.’

Het werk rondom de koeien en de 600 vleesvarkens gebeurt nauwgezet en doet

Het aantal melkkoeien staat in verhouding tot de beschikbare grond voor ruwvoerteelt

Luchtig basisrantsoen met eigen ruwvoer

Egale kuiloppervlakken door freeskop van zelfrijdende mengvoerwagen

Jos Dobbels in hoofdzaak alleen. Zijn vrouw Ria Eeckhout (55) helpt mee, maar gaat ook nog halftijds buitenshuis werken. 'Ik probeer op een zo gezond en een zo kwaliteitsvol mogelijke manier melk te produceren.'

Het ruwvoer valt daar als eerste onder; op dat vlak gaat de West-Vlaming voor de beste kwaliteit. Gras gaat daarom steevast in gewikkelde grasbalen. Buiten liggen de grasbalen in groepjes. Elke aparte stapel is een andere oogst of kwaliteit gras, zoals ook telkens op de balen staat aangegeven met stift. Naast de nete kuilplaten liggen vier grasbalen open: de kwaliteit varieert van 1000 vcm tot stengelig gras dat vooral als structuur-aanbrenger in het rantsoen komt. 'Door het gras per soort te ordenen, kan ik ver-

schillende graspartijen tegelijk voeren volgens de benodigde hoeveelheden. Zo kan ik heel juist voeren en het gras zo goed mogelijk tot waarde brengen in het rantsoen.'

Slechts beperkt beweiden

Aan het voerhek in de melkveestal komen koeien af en aan. In de voerkrib ligt een flinke bult van de luchtige mix. Weidgang komt er al niet meer aan te pas, dat valt vroeger in het jaar. 'De koeien gaan drie maanden lang naar buiten', legt Dobbels zijn systeem van beperkt beweiden uit. Hij laat de koeien op dat moment slechts vier uur per dag buiten. De grasopname is ondergeschikt. 'Buiten lopen is goed voor de beweging en de fitheid van de koeien, maar echt voor de gezondheid van de koe hoeft je niet te beweiden. Met meer beweiding krijg je te veel schommelingen in het rantsoen en meer kans op voedingsgerelateerde problemen, zoals pensverzuring. Door slechts beperkt gebruik te maken van beweiding blijven de koeien toch voldoende eten.'

Graskuil, maiskuil, perspulp en ccm vormen de basisproducten van het rantsoen dat met behulp van een zelfrijdende voermengwagen met freeskop wordt opgehaald en gemengd. Door gebruik van deze mengwagen kan heel precies worden gevoerd en blijft het kuiloppervlak schoon en het voeroppervlak vrij van broei. 'Ik ben een lastige klant voor de voeradviseur, ik wil altijd een zo goed mogelijke mix van eigen ruwvoerproducten.' De eigen producten worden aangevuld met een eiwitkern op basis van soja, bestendige soja, raapzaadschroot en lijnzaadschroot. 'Zo komen we tot een basisrantsoen van 35 kg melk. Alleen de koeien in de eerste maanden van de lactatie krijgen daar nog maximaal 3 kg lactatiestarter bovenop.' De grens staat echt vast op 3 kg krachtvoer. 'Ik ga ervan uit dat hoogproductieve koeien ook meer

ruwvoer opnemen om die echt hoge producties te kunnen realiseren.'

Aantal koeien passend bij grond

Het doel is om alle ruwvoer zo veel mogelijk op eigen grond te telen, maar het geldt ook andersom. Dobbels ziet grond ook als een beperkende factor om een bepaald aantal koeien te houden, dus ligt het aantal melkkoeien soms iets hoger of iets lager met een gemiddeld aantal van ongeveer 60 melkkoeien. Daar komen ongeveer evenveel stuks jongvee bij. 'Ik wil koeien houden tot zolang de ruwvoervoorraad strekt. Dat wil zeggen dat als de eigengeteelde voervoorraad op is, ik het optimale aantal melkkoeien op mijn bedrijf heb.'

Van de 37 hectare gaat zes hectare op aan aardappelteelt en 2,5 hectare aan suikerbieten. Daarbovenop komt 12 hectare grasland, de rest van het areaal wordt gebruikt voor maisteelt. De melkveehouder vraagt zich hardop af of soms niet meer vanuit het opperste rendement van de beschikbare grond gereedeneerd zou moeten worden. 'Ik houd mijn aantal koeien in verhouding tot de beschikbare grond om melk te produceren. Een andere optie zou zijn om met meer bijproducten te gaan werken of ruwvoer extern aan te kopen, maar dat wil ik bewust niet.'

Het woord duurzaamheid komt ter sprake. 'Iedereen heeft de mond vol van duurzaamheid. Dat is tegenwoordig toch een hip woord. In mijn ogen valt bedrijfsontwikkeling gebaseerd op externe voeraankoop niet te rijmen met duurzaam melk produceren. Melkveehouderij valt niet los te koppelen van grond.'

Fokken op ruwvoeropname

Behalve aan aandacht voor een geraffineerd voermanagement hecht Jos Dobbels ook veel belang aan het fokken van een melkrijke koe. 'Ik kijk naar langleeftbaarheid en productie, maar hou daarbij

Stipte melktijden en nauwgezet voermanagement onderdelen van het realiseren van hoge melkproducties

ook vast aan fitnesskenmerken', somt Jos Dobbels op. Naast kwalitatief goede uiers en sterke benen heeft hij het ook over koeien met veel inhoud. 'Ik wil koeien met veel ruimte in het skelet. Ruim gebouwde koeien kunnen gemakkelijk veel ruwvoer opnemen.'

Voor de stierkeuze kijkt Jos Dobbels de internationale stierenlijsten na en zo kregen OMan en Dorcy al vroeg kans. Ook O'Mandochter Buserena, sinds kort honderdtonner, komt ter sprake. De huidige gebruikte stieren zijn onder meer Kingboy, Montross, Spark en Silver. 'Ik zoek naar het beste bloed in de internationale stierenlijsten.'

Toch zijn het niet alleen de melkkoeien

die alle aandacht krijgen ten huize Dobbels. Al vanaf het kalverhok verdient het jongvee de beste zorg, zo stelt de melkveehouder. Hij hecht onder meer veel belang aan de hygiëne en vaccineert alle vee tegen ibr, bvd en de pinkengriep. 'Geen diarree bij de kalveren is een kwestie van erg hygiënisch werken', zegt Jos Dobbels nadrukkelijk. De afkalfbox wordt elke keer na gebruik schoongemaakt en ook elke kalverbox wordt na gebruik gereinigd en ontsmet. 'Ik geef de kalveren drie maanden melk, vijf liter per dag ongeveer. Ik merk dat kalveren op die manier ook stressmomenten beter doorkomen.'

Behalve melk krijgen de kalveren ook

vast voer. Daarvoor doet Dobbels een beroep op de hoogenergetische rantsoenmix van de melkkoeien zonder daar nog kalverbrot aan toe te voegen. 'Ik werk al jaren zo en het bevalt hier goed, maar ik kan me zo voorstellen dat het niet op elk bedrijf op die manier kan gaan. Doordat ik de kalveren een complete en energierijke mix van hoofdzakelijk ruwvoer geef, krijgen ze een goede start en kunnen ze goed groeien.'

Voor volle honderd procent

Dobbels is behalve fanatiek met zijn eigen cijfers ook actief als bestuurslid. Zo nam hij lange tijd een bestuursfunctie op bij de zuivelcoöperatie Milcobel en is hij nog steeds actief als ondervoorzitter in het provinciaal bestuur van Boerenbond en tevens afgevaardigd lid van de centrale vakgroep melkvee. 'Als ik een bestuursfunctie oppak, dan vind ik het belangrijk om daar de volle honderd procent voor te gaan.' Om goed te kunnen besturen is het belangrijk om over een helikopterzicht te beschikken en te weten waar je over praat.'

Voor zijn eigen bedrijf heeft Jos Dobbels nog geen zicht op opvolging. Dat belet hem echter niet om ook nog voluit met zijn melkveebedrijf door te gaan. 'Het lijkt soms alsof er alleen nog plaats is voor grotere bedrijven maar dat weiger ik te geloven. Het gaat erom goed bezig te zijn en zo efficiënt mogelijk met je eigen productiemiddelen om te gaan.'

Verschillende kwaliteiten gras worden tegelijk in het rantsoen gemengd

